

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem o dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobe se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Iz državnega zbora.

Nov predsednik.

Kakor Vam je znano, se je dr. Kathrein, prejšnji predsednik državnega zbora, odpovedal tej svoji službi, ker ni mogel napraviti reda pri zborovanju in je spredvidel, da pri zdajšnjih razmerah državni zbor sploh ne more dognati kaj uspešnega. Pravijo pač tudi, da se ni strinjal s postopanjem ministerstva. Bili smo torej nekaj tednov brez predsednika. Težavne obravnave sta vodila obadva podpredsednika, vitez Abrahamovič (Poljak) in dr. Kramar (Čeh).

Ker so levičarji sami zahtevali, naj se izvoli nov predsednik, se temu večina ni dalje ustavljala. Želeli smo pa vsi, razun nekaterih udov nemške katoliške ljudske stranke, naj se izvoli zopet pošten nemški katoličan, na pr. dr. Ebenhoch v predsednika. Ta mož je zmožen in čvrstega glasu. Po dolgem premišljevanju je pa dr. Ebenhoch izjavil, da ne more sprejeti izvolitve. Sklenila je torej večina, naj se izvoli v predsednika dozdašnji podpredsednik, vitez Abrahamovič, kar se je dne 12. novembra tudi zgodilo. Oddalo se je 318 glasovnic. 186 glasov je dobil vitez Abrahamovič, 125 glasovnic je bilo praznih, 3 glase je dobil dr. Kathrein, 3 Mittermayer in 1 glas Schönerer.

Ko je izid volitve naznanil podpredsednik dr. Kramar, so zbežali iz zbornice vsi levičarji, a desnica je ploskala gromovito. Novi predsednik se je iskreno zahvalil za čast, ki se mu je skazala, ob enem pa tudi povdarjal, kako težavna naloga se mu je naložila s to izvolitvijo. Po tem govoru so prihrumeli levičarji zopet v zbornico.

Grof Badeni spet oproščen.

Zdaj se pa oglasi k besedi ministerski predsednik grof Badeni. Govoril je k zatožbi, katero so levičarji vložili proti njemu in njegovim tovarišem radi znanih jezikovnih naredeb. Pri tej priliki je omenil, da se bo vlada prizadevala na vso moč, da se mir napravi med obema narodoma na Češkem. Očital je nemškimi liberalcem, kako nespametno postopajo s svojim obnašanjem in naj sami premislijo, ali je mogoče, da bi s takim vedenjem kaj dosegli. Ob enem je povedal, da se motijo tisti, ki pričakujejo, da se bo dala vlada strahovati in da bo njim na ljubo kje odstopila.

Ta vladin odgovor je bil od večine živahno in z odobravanjem sprejet; a manjšina je ugovarjala. — Zavoljo neolikanege in surovega vedenja nemških liberalcev, ki so dostikrat grdo ropotali s poleni po svojih mizah, je predsednik dal odstraniti ta polena. Kaj bodo neki sedaj počenjali Schönerer, Türk, Wolf, Pommer in Girstmayer; najbrž si bodo sami prinašali polena v zbornico, da ž njimi ropotajo po svojih mizah.

Po Badeniju je namesto bolnega Dipaulija govoril

Zallinger, kateri je rekel, da nemški katoličani niso storili ničesar, kar bi kazalo, da odobravajo jezikovne naredbes. Po Kronawettru je govoril Bärnreiter in Rus, potem Funke ter veleučeni Poljak Dzieduszicki. Nato sta bila glavnim govornikom izvoljena Nemeč Chiari za obtožbo ministerstva in Čeh dr. Herold proti obtožbi. Herold je govoril blizu dve uri ter zlasti dokazal, da nemški uradniki ne bodo postali Čehi, ako češki znajo, kakor se to najbolje vidi v moravskih mestih, kjer so ravno nemški uradniki stebri nemštva. Okoli 8. ure zvečer se je začelo glasovanje po imenih in je bil grof Badeni obtožbe oproščen s 177 glasovi proti 171, toda le s pomočjo poljske ljudske stranke in stranke Stojalovskega, ki sta pokazali, da v narodnih rečeh morajo Slovani vedno skupaj držati.

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

Kar pridigujejo prusaške knjižice, ki se zadnji čas spravljajo v avstrijsko ljudstvo, ravno isto zasledujejo že mnogo let prusaški časniki, katerih je pri nas najti v vsakem kotu. Namen in vsebina sta knjižicam, kakor časnikom ista; one kakor ti delajo na to, da bi mi prišli pod prusko »pikelhaubo«. Le način postopanja je nekoliko različen, ker se mora v knjižici namen v kratkem času pojasniti, s knjižico čitatelj za namen nakrat ogreti, dočim ima časnik čitatelja dolgo dobo v rokah, dejstvujoč na njega dan na dan, teden za tednom, leto za letom. Vsled tega lahko časnik svoj pravi končni namen prikriva, ter ga čitatelju se le pokaže takrat, kadar je ta zanj tako rekoč dozorel, to se pravi, kadar se je v svojih mislih in nazorih toliko izpremenil, da so za peklensko seme tla pripravljena. Časnik si čitatelja za svoj namen torej vzgoji; on se mu vedno bliža v ovčji obleki, ter mu spusti svojega strupa vsakokrat le neznatno kapljico v kri; čitatelj tega ne čuti, ali čez daljšo dobo vendar lahko spozna, da je postal človek drugih mislij; toda on sedaj svojih novih nazorov več ne popusti, marveč je z vso močjo brani ter ima za edino prave, ker je sodnik o sebi on sam, ki se je v smislu novih nazorov izpremenil. Slab časnik je torej mnogo nevarnejši in huji od slabe knjige, ker je upeh močnejši in gotov, samo da ga človek redno čita. Časnikar lahko reče, da si upa dušo vsacega dobiti v oblast, kedor njegov časnik delj časa redno čita. Veliki mognuški škof Viljem Emanuel baron Ketteler je baje nekoč izustil te le besede: »Ko bi sv. Pavel živel v naši dobi, bil bi urednik kakega časnika«. In bistroumni cesar Napoleon je imenoval časnik »Der Rheinische Mercur«, ki ga je izdajal slavni Jožef Görres, peto vele-vlast evropsko. Tolka je torej moč časnikov, dobrih kakor slabih.

Kateri časniki pa trosijo prusaški strup po Spodnjem Štajarju? »Grazer Tagblatt«, »Tagespost«, »Deutsche Wacht«, »Marburger Zeitung«; ti so najnavadnejši; poleg njih utegne se še kje najti »Ostdeutsche Rundschau«, »Neue Freie Presse« i. dr. Poglejmo si tak časnik! V prvem, tako zvanem političnem delu priporoča in hvali vsikdar to, kar je Prusom v korist, nam Avstrijcem in torej tudi Slovencem v škodo, v pogubo, n. pr. pruske naredbe, obstrukcijo in drugo ter pobija to, kar je nam v korist, Prusom pa bi utegnili škodovati; skratka hvala ali graja ravna se le po tem, ali dotična stvar naše prusake edini srčni želji, združiti se s pruskimi Nemci, spravi za korak bliže ali ne. V poročilih zavzemajo najodličniša mesta delovanje in račun »Nemškega šulvereina« in »Südmarke«, shodi in govori prusaških Nemcev, veselice prusaških društev, kar se vse opisuje z najlepšimi, najmilejšimi in najnedolžnimi besedami; ravno tako bistrim očesom pa se zasledujejo škodi slovenskih kmečkih bralnih društev, poročila naše »Družbe sv. Mohorja«, veselice, prirejene v prid naši šolski družbi sv. Cirila in Metoda, ki pa se polivajo s tako smrdečo gnojnico surovostij in lažij, da se pošten človek zgraža. Celo navadne vsakdanje novice so zbrane namenom. Hudodelstva poročajo se le o Slovencih, uprizarjajo pa se tako živo in grozno, da čitatelja zona spreletava pred slovenskim ljudstvom; tudi se v takih slučajih imena pišejo v slovenskem pravopisu, češ, taka divja pošast more le biti Slovenec. Vsled tega pa tudi tujci, ki naših razmer in nas Slovencev ne poznajo, v resnici mislijo, da smo tolpa razbojnikov. Imena Slovencev, katerih se poštenemu ni treba sramovati, ali takih naših mož, ki daleč na okrog slujejo, ali ki so dosegli visoke službe, pa pišejo ti časniki, če le niso preznana, v nemškem pravopisu s črkami: gg, ck, sch, tsch. Slovenci, ki se neustrašeno potegujejo za čast in blaginjo svojega naroda, se zasramujejo, nemškutarji in prusaki pa kujejo v zvezde. Pri tem pa nedosežno razumejo, človeku vzeti vso čast, ne da bi jim s sodiščem mogel priti do živega. Vsak teh časnikov prinaša tudi daljše povesti; v njih se slikajo pruski kraji čudovito lepo, osebe, če so pruskega rodu ali mišljenja, polne vzornih lastnostij, posle hudodelnikov, krvoločnikov in rovarjev opravljajo le Slovani; nemške šege, nemški običaji so čudovito lepi, slovenski ostudni; skratka vse, kar je nemško, je plemenito, izobraženo, divno lepo, kar je slovansko, pa podlo, surovo, gnusno in grdo. Sploh je vsaka beseda v naših prusaških časnikih, od prve do zadnje, pisana v namen, Avstrijo poprusiti, zraven tega pa izrodek tako divje strasti, tako peklenske zlobnosti in tolikega napuha, da se s tem ne da primerjati nič, kar se je doslej na svetu pisalo. Samo ob sebi se razume, da so ti časniki ravno tako sovražni tudi naši katoliški veri; toda o tem drugokrat.

Če primerjamo s temi časniki našega »Slov. Gospodarja«, moramo si pač reči, da smo pravi otroci. Kaj svetujemo? Kar je po našem prepričanju dobro in slovenskemu ljudstvu koristno. K čemu vzpodbujamo? Ljubiti katoliško vero, avstrijsko in slovensko domovino in našega presvitlega cesarja. Da se branimo, kedo nam more to zameriti? Ali nismo to storiti dolžni? Mirno vestjo smemo reči, da se branimo s poštenimi, dovoljenimi sredstvi, in sicer za stvar, ki je Bogu dopadljiva. Sovražniki nam Slovencem nimajo nič očitati, mi samim sebi pač: da je v našem namenu premalo jasnosti in v dejanju premalo odločnosti.

Če je časnik za Napoleona, torej pred 90 leti bil tolikega pomena, koliko večjega je danes, ko zajenja, sme se reči, večji del izobraženega človeštva svojo dušno hrano iz njega. Ne le da ima vsak stan svoj časnik,

ampak ne bo ga najti človeka, ki bi jeden- ali drugokrat ne čital časnika, da ne govorimo o teh, ki ga čitajo redno. Za našo dobo velja, da je človek takšen, kakoršen je časnik, katerega čita. In glejte, v kljub temu, da je nam Slovencem živo treba, da izve vsak, na čem da smo, na katero stran se nam je treba braniti, na katero zanašati, da ne poginemo, pa je v nas vendar toliko sovražnih in tako malo naših domačih časnikov. Nimamo v mislih nemškutarjev, teh ne bomo sprebrnili, ampak ljudi, ki se štejejo k nam. Čita se po naših hišah »Tagespost« in druga taka roba, »Slov. Gospodarja«, »Südsteirische Post« in drugih naših dobrih časnikov pa ni. Učitelji imajo pogosto »Tagespost«, »Marburger Zeitung«, ker ju dobivajo ali za nižjo ceno ali zastonj, in ti časniki se izposojujejo, kakor v stari dobi Sveto pismo.

Glede na časnike nam je narodna dolžnost dvojna: 1. da sovražnih ne podpiramo, in 2. da domače naročujemo. Torej proč s sovražnimi časniki! Kdor takega ima, naj ga pusti. Zahtevajte pa tudi, da se po gostilnah na slovenski zemlji časniki, ki vas zasramujejo, ki delujejo v našo pogubo, odpravijo. Pomislite, da s svojim denarjem množimo sovražniku moč, sebi pa kupujemo strup, ki ga sami uživamo.

Ker pa je našemu narodu treba, da se v političnem poučuje, zato mora naše dobre časnike čitati. Dandanes se ima vsak, ki plačuje davek, za politiko brigati, ker voli poslanca, in poslanci so tisti, ki delajo zakone; brigati pa se je za politiko še posebno nam Slovencem, ker nas sovražnik hoče pokončati. Naročujte torej naše dobre časnike in zahtevajte, da jih gostilničarji imajo. Če vas jeden potrebnih krajcarjev ne zmore, združujte se! Zahajajte pridno v bralna društva, in kjer še takega ni, osnujte ga! Da pa razumete vse, kar čitate, svetujemo nujno, da si kupite knjižico, 102 strani obširno, ki velja le 20 krajcarjev in vas uči o vsem, kar se tiče državljskih dolžnostij ter vam ob jednem pojasnuje, česar bi v časnikih ne utegnili razumeti. Knjižica se zove »Politični katekizem za Slovence«; spisal jo je pokojni blagi slovenski duhovnik in dušni oče monsignor Andrej Einspieler; dobiva se v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu. Kjer je bralno društvo, bilo bi najbolje, da bi to knjižico nekdo, recimo gosp. duhovnik, ali kdo drugi, ki je politično dovolj izobražen, v nekolicah zborovanjih z društveniki predelal.

Na koncu še nekaj. »Slov. Gospodarju« dohaja od dne do dne več dopisov iz raznih krajev. Veselo znamenje; toda žal mu je, da ne more vseh o pravem času prinašati, ker mu prostora zmanjkuje. Tudi bi rad sam večasih še več kaj povedal, ali beseda mu mora ostati v grlu, ker bi bilo vkljub prilogam, ki jih prinaša, preveč. Zatorej bo od novega leta naprej izhajal v večji obliki in sicer pri stari ceni. Vsled tega smemo upati, da bo vsak zadovoljen, ki se bo na »Slov. Gospodarja« naročil. Prosimo torej v imenu dobre stvari že zdaj stare naročnike, da nam ostanejo zvesti, in da nam vsak vsaj jednega novega naročnika pridobi. Mnogo se da storiti, če se za stvar briga. Jeden naših vrlih naročnikov je n. pr. v teku pol leta jih v jedni fari k 16 pridobil še 26. Na Češkem ima vsak kmet, vsak roko-delec, vsak hlapec svoj časnik, ki ga v prostih urah čita; zato pa so Čehi tudi narod, ki mu v Avstriji nobeden ni kos; kolikor mož, toliko junakov. Vzglestavajmo se nad njimi! Slovenski narod mora priti do boljše bodočnosti!

Še enkrat in stokrat kličemo: Naročajte si in berite le časnike, ki se držé krepko gesla: »Vse za vero, dom, cesarja!

Cerkvene zadeve.

Sv. Jožef pri Mariboru.

(Zgodovinska črtica.)

(Konec.)

Sinesbergovih beneficijatov, ki so morali za užitek beneficija v cerkvi sv. Jožefa za ustanovnika Bolfenka pl. Sinesberga služiti na teden dve sv. maši, bilo je pet, namreč:

1. Valentin pl. Bevorgo, od novega leta 1714 do svoje smrti. Narodil se je leta 1661. na Ptujski gori kot zak. sin Valentina pl. Bevorgo in Marije, roj. Haid, ter je bil v Mariboru odgojen, kamor so se njegovi starši bili že leta 1664. preselili. Od leta 1672. je študiral v Rušah.¹⁾ Posvečen je bil kot »Styrus, Neustiftensis« v Gradcu leta 1686. in sicer 9. marcija v subdijakona, 30. marcija v dijakona, dne 13. aprila pa v mašnika. »Titulum mensae« so mu dali Mariboržani.²⁾ Kje je služboval do novega leta 1714., ko je postal prvi beneficijat pri Sv. Jožefu, nam ni znano. Umrl je v Mariboru dne 27. januarija 1724.³⁾

2. Filipič Andrej, beneficijat od l. 1724. do svoje smrti dne 7. maja 1725.⁴⁾ Bil je brat Janeza Burkharda Filipiča⁵⁾, ki je bil zaradi obilnih zaslug, katere si je bil v cesarski službi pridobil, leta 1737. v vitežki stan povzdignjen.⁶⁾ Oba sta bila sina Marka in Neže Filipič ter sta se narodila v Idriji na Kranjskem.⁷⁾ Tudi njuni brat Marko je živel v isti dobi v Mariboru.

3. Koraj Simon, beneficijat od leta 1725. do 10. junija 1746, ko je 66 let star umrl. Pokopan je v cerkvi sv. Jožefa pred glavnim oltarjem, kjer se še danes nahaja bela marmornata plošča z napisom: »Hic jacet sepultus R. D. Simon Korai aetat. suae 66, sacerdotii 39, beneficii sinersperg. 20 annor. benefactor s. Jos. obiit 10. Jun. 1746. Requiescat in pace«. — Narodil se je l. 1680. v Kamniku na Kranjskem ter je bil leta 1707. posvečen v mašnika. Leta 1710. in 1711. je bil kaplan in inštruktor v Rušah.⁸⁾ Ob njegovem času je bila sedanja cerkev sv. Jožefa postavljena.

4. Breclj (Wrecl) Ulrik Jakob, beneficijat od novega leta 1747. do 13. septembra 1780, ko je umrl. Bil je zak. sin Jožefa Breclja mesarja v Mariboru in Marije ter se je narodil dne 4. julija 1702.⁹⁾ »Dispensatus super defectu aetatis« bil je v Gradcu posvečen v mašnika dne 7. oktobra 1725.¹⁰⁾ Leta 1729. je postal »primissarius« v Mariboru, avgusta 1730 pa slovenski kaplan. Po novem letu 1746. je prevzel beneficij sv. Jožefa. Dne 16. januarija 1747. se je podpisal v poročno knjigo: »... capellanus sclavonicus emeritus ac Beneficiatus confirmatus ad sanctum Josephum prope Marburgum. Deo gratias.« Umrl je v Mariboru dne 13. sept. 1780, star 78 let.¹¹⁾

5. Korpon Franc Erazem, beneficijat od leta 1780. do konca 1788. Bil je rodom Mariborčan ter se je narodil dne 2. junija 1740 kot zak. sin mestnega syndika dr. Antona Korpona in Katarine, roj. Vestin.¹²⁾ Leta 1767. v mašnika posvečen, prišel je za kaplana v Maribor ter je ondi služboval do leta 1772.¹³⁾ Leta 1780.

¹⁾ Ruška kronika.

²⁾ Ordinacijski zapisnik v Gradcu.

³⁾ Mrtvaška knjiga v Mariboru.

⁴⁾ Ign. Orožen, I., 574 in matrike mariborske.

⁵⁾ Dr. G. R. Puff, Marburg, II., 184.

⁶⁾ Dr. v. Zahn, Register der Adelsintimationen, 51.

⁷⁾ Poročna knjiga v Mariboru.

⁸⁾ Ign. Orožen, I., 35, 390 in 575.

⁹⁾ Krstna knjiga v Mariboru.

¹⁰⁾ Ordinacijski zapisnik v Gradcu.

¹¹⁾ Mrtvaška knjiga v Mariboru.

¹²⁾ Krstna knjiga v Mariboru.

¹³⁾ Kn. šk. arhiv v Mariboru.

je postal beneficijat pri Sv. Jožefu, od koder je koncem leta 1788. moral za prvega kurata k Sv. Magdalen. Čez tri leta (1. nov. 1791) je šel v pokoj ter je umrl v Mariboru, dne 4. maja 1819.¹⁾

Končamo to skromno zgodovinsko črtico z iskreno željo, naj bi cerkev sv. Jožefa pod varstvom gorečih misijonarjev »lazaristov« bila sto- in stoletja vsem stanovom bogata žitnica neprecenljivih milostij v čast Bogu in sv. Jožefu in v izveličanje neumrjočih duš!

M. Slekovec.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja:

Sv. Marjeta na Pesnici 13 fl. 60 kr., Svetinje 8 fl. 88 kr., Vurberg 7 fl. 54 kr., Stari trg pri Slov. Gradcu 13 fl. 35 kr., Sv. Lenart pri Veliki Ned. 3 fl. 37 kr., Velika Nedelja 17 fl. 16 kr., Sv. Alojzij v Mariboru 13 fl. 50 kr., Središče 11 fl. 80 kr., dobrotnik v Celju 300 fl., Žalec 25 fl., Ljubno 8 fl. 46 kr.

Gospodarske stvari.

Dobri svēti za to in ono.

(Dalje.)

4. Kako ravnati z mokrim obuvalom.

Če denemo mokro obuvalo na vlažen kraj, nam urno splesni, med tem ko na suhem postane hrapavo in trdo. Oboje pa škoduje usnju. Tej neugodnosti in škodi pa pridemo v okom s tem, ako namažemo obuvalo s pomočjo volnene cunje s trpetinovim oljem. To olje dobro upliva na usnje, ob enem pa odganja miši, ki se često lotijo tudi obuvala.

5. Kako ravnati z grenkim maslom.

Grenko in skisano maslo se napravi rabljivo s tem, da se dobro izpere v svežem mleku, na to se iztisne in izpere temeljito še v sveži vodi. Na ta način se napravi grenko maslo zopet rabljivo.

6. Kis (jesih) iz krompirja.

Za napravo kisa se lahko porabi tudi zmrzel, drugače nepotreben krompir. Krompir se opere v čisti vodi ter se skuha v loncu ali v sodu s pomočjo sopara; ko je kuhan, raztolče se z lesenim tolkačem. Kaša, tako pripravljena, se pomeša s kuhanim ječmenom ali sladom, se zalije z vodo ter s primesjo drožja (mednic) pripravi v kvas. Ko se je tvarina skvasila, se precedi ter nalije v posodo za kisanje, ki pa se mora postaviti na topel kraj, dokler se tekočina ne skisa. Da se tvarina poprej skisa, je dobro, če prilijemo k tekočini nekoliko kisa. Potem se kis prelije v steklenice ali drugo primerno posodo.

7. Krompir — zdravilo.

Ako požre kdo po neprevidnosti ali po slučaju denar ali kak drug trd predmet, ozdravlja neki angleški zdravnik takega bolnika s tem, da mu predpiše za hrano krompir in sicer kolikor mogoče v veliki množici. Po takem ravnanju se tudi predmet izgubi iz života brez bolečin in operacij. Neko dete je požrlo 2 *dkg* težko utež. Njegovo stanje bilo je nevarno, a posrečilo se je ozdraviti ga s krompirjem. To sredstvo se lahko rabi v vsakem slučaju, naj si bi dete pogoltnilo denar, kos kamenčka, gumb, ali kakšno si bodi drugo trdo reč.

(Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 22. novembra v Arvežu, Svetini, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Podčetrtku, Arnovžu, Šoštanju in v Št. Juriju pod Taborom. Dne 24. novembra pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Dne 25. nov. na Vidmu, v Dobjem, Ločah in na Ptuj.

¹⁾ Kn. šk. arhiv v Mariboru.

Dopisi.

Iz Slov. Gradca. (Volitve) v okrajni zastop in odbor slovenjgraški so srečno končane. Dne 25. okt. so volili veliki posestniki, in so slovenski možje dobili po 27 glasov, nemški deset. Nemci so precej obdelavali, posebno je šentiljski »ofer« skakal kakor »pojatelj« v dvorani od moža do moža, pa so se mu le smejali. Fanjerov graščak, rezervni stotnik, je bil tudi zelo mogočen, in je mislil, da bodo vsi veliki posestniki pred njim na trebuh popadali in po njegovem komandu volili; ali imel je pred seboj slovenske korenjake, trdne ko skale, čast jim! — Dne 29. okt. so volili meščani, seveda same »nemške« junake, v katerih ne sme teči ne kapljica »lovske krvi, kakor so Potočnik, Tomšek, Gol. Dne 30. okt. pa so volile občine. Tako imamo v zastopu 8 velikih posestnikov naše korenine, 9 Slovencev izmed občin, 9 nasprotnikov iz mesta, in 6 velikih obrtnikov, ki stopijo brez volitve v zastop, med njimi dva Slovana, Farsky in Pernat, in še eden, ki se nam zmirom bolj bliža. Dne 8. nov. se je volil odbor, in je bil doseđanji načelnik Ivan Rogina, posestnik v Podgorju pri Slov. Gradcu, z 31 glasovi zopet izvoljen za načelnika, Ivan Barth, veleposestnik v Št. Janu, naš mož, za namestnika, J. Pernat iz veleobrti, dr. Tomšek iz mesta, od občin Janez Šendorfer, vrli Slovenec iz Starega trga, in ex pleno č. g. župnik Anton Šlander, in Albert Verdnik od Sv. Miklauža. Zmaga je torej naša, pa ni posebno častna. Nekatere reči nas silno žalijo. Čudno je, da se nekateri Slovenci Hribarjanci tako bratijo, pajdašijo in kompromise sklepajo z nemškimi meščani. Spominja nas to na ljubljanske liberalne Slovence, ki so se združili z najhujšimi sovražniki zoper lastne brate katoliške stranke. Še enkrat tako, in mi smo propali. Bojimo se, da tako na čisto zviti, pa lahek način nemčurji zopet na krmilo pridejo. Letos so nasprotniki v velikem posestvu nastopili pri volitvi, prejšnja leta jih še blizu ni bilo. Južna železnica je tudi njim v pomoč poslala pooblaščenca.

Iz Vojnika. (Novo cerkev) smo z veliko slovesnostjo odprli dne 7. nov. Kadar si kdo izmed nas kmetov postavi novo hišo, je to res veliko veselje za vse domače. Pa kaj je kmečka hiša proti naši veličastni cerkveni stavbi? — Ko sem bil vojak, sem daleč po svetu prišel. Toda take cerkve, tako prostorne in visoke nisem v nobeni vasi, v nobenem trgu našel. Zato pa vedno Boga hvalim, da smo Vojničani dobili v g. župniku takega stavbenega vodjo. V teku devetnajstih mesecev je vzrasla naša nova 54 m dolga, 12 m široka cerkev. Lepa je, to moram reči, in kdor ne verjame, naj se sam prepriča in je pride gledat. Okna ima vsa slikana, slikarija na njih je okusna. Veliki oltar je iz marmornatih koscev in plošč spretno sestavljen. Kora ima cerkev dva. Na prvem so orgle. Prižnica se vsakemu dopade. Kar nam še znotranje cerkvene oprave manjka, to bomo še preskrbeli. Ker smo že toliko storili, hočemo še tudi zanaprej večkrat seči v žep, da se bo stavba znotraj in zunaj popolnoma dovršila. — Velikansko je bilo naše veselje, ko se nam je bližal dan cerkvenega blagoslovljenja. Rad sem dal za 1 kilo smodnika in ni mi žal. Že v soboto je začelo pokati, pa drugi dan je bilo še hujše. Že jutraj ob treh so moja okna klepetala. Iz stolpovih lin se razlega godbe mili glas, ko odzvoni juternico. Že jutro obeča veliko. Nisem se motil. Preč. g. kanonik in dekan dr. Gregorec nam blagoslovijo cerkev in v navdušeni pridigi razložijo, kaj je cerkev vernemu kristijanu. Med njihovo peto mašo donelo je po cerkvi milo petje novosestavljenega mešana zboru. Kakor sem zvedel, so se med pevskami odlikovale Vrataričeve gospodične. — Drugo opravilo

se je pričelo ob pol enajstih. Proč. g. celjski opat so nam tako na srce govorili, da sem si mislil: »Pač škoda, da nimamo večkrat takih slovesnostij!« Pred mašo so blagoslovili dve zastavi šolske mladine, katerim je bila botra vrla gospa Majdičeva. — Pri sv. maši preč. g. opata je popeval možki zbor, pri katerem so sodelovali naši krščanski, za cerkveno petje navdušeni gg. učitelji. Bog poplačaj njihov trud! Cerkveno slovesnost je povikšala veleč. duhovščina bližnja in daljna, kakor na pr. vlč. g. nadžupnik konjiški in drugi. Ljudstva je bilo od vseh vetrov par tisoč. Hvala Bogu, da sem dočakal ta veselja polni dan! Vojniški kmet.

Z Dunaja. (Poljedelski shod) se je izvršil dne 14. nov. zares velikansko. V Zofijini sobani, v III. okraju se je zbralo okoli pet tisoč kmetov iz vseh avstrijskih kronovin. Predsednik nižjeavstrijske kmetijske zveze, kmet List, pozdravi vse posestnike in sploh kmečke prijatelje. Nato izjavi podpredsednik nižjeavstrijskega cesarskega namestništva Bourguignon, da se vlada hoče ozirati na težnje kmečkega stanu, ki vedno bolj in bolj propada. V imenu dunajskega mesta pa pozdravi v navdušenih besedah župan, dr. Karol Lueger. Predsednikom je bil izvoljen g. List. Razprave so seveda bile v nemškem jeziku, vendar pa se je tudi govorilo češki, poljski, rusinski in rumunski, samo slovenski in hrvaški ne, ker se žal nihče ni k besedi oglasil. Prvi je govoril poslanec Schreiber o organizaciji kmečkega stanu, posebno o kmečkih zadrugah, nato je govoril posestnik R. Sand o pogodbi z Ogersko, ter kazal na gorostasne krivice, ki jih ta pogodba prizadeva nam Avstrijcem. Poslanec Steiner pa je kaj poduščljivo govoril o žitni borzi, ki dela ceno našemu žitu, kakor se bogatim židom koristno zdi. Ker so slovenski državni poslanci sklenili, ne se udeležiti tega shoda, ker so ga priredili krščanski socijalisti, govoril je namesto vit. pl. Berkša predarlski poslanec Fink o krivicah, ki se kmetom godijo pri davkih. Vsi sklepi ali resolucije so bile navdušeno vsprejete. Konečno je poslanec msgr. Scheicher nazdravil presvetl. cesarju ter je komisarjem avstrijskega poljedelskega shoda bil izvoljen Robert Sand, ki bode o priliki zopet sklical enak shod. — Zvečer ob pol 6. uri pa so vsi udeleženci si ogledali mestno hišo ali rotovž pri električni razsvetljavi na povabilo dr. Luegerja, ki je v velikanski in sila krasni dvorani kmete z lepimi besedami pozdravil. Daj Bog, da bi se resolucije, ki jih prihodnjič objavimo, tudi izvedle na korist kmečkemu stanu, ki je bil in ostane steber države!

Iz Majšperga. (V slovo.) Ni še štiri leta, odkar smo s solznimi očmi zrl v hladni grob za pokojnim, nam toliko priljubljenim g. župnikom, M. Sattlerjem. Fara majšperška je postala udova, a preč. duhovska oblast nam je poslala hitro zopet pridnega č. g. Blaža Cilenškega, župnika iz Zagorja, katerih smo z jako velikim veseljem vsprejeli. Ali žal, veselje naše se je zopet na žalost obrnilo. Novi g. župnik so začeli bolehati. Zelo potrpežljivi so bili v svoji dolgotrajni bolezni, in milo se nam je storilo pri srcu, jih videti na praznik vseh svetnikov tako slabih, a vendar so hoteli pri mrtvaških opravilih zraven biti, in še celo na mirodvor so šli v sprevedu molit za duše rajnih. Videti jim je bilo, da močno trpijo, ali dolžnostij svojih zavoljo bolezni niso opuščali. Ker pa bolezni gosp. župnika ni hotela zapustiti, prosili so za pokoj, kateri jim je tudi bil dovoljen. Danes pa žal jih ni več med nami, in fara naša je zopet udova. Napotili so se še zdravja iskat v Gradec in potem baje na Dunaj. Razprodali so vse svetne stvari ter dne 6. nov. odišli. Ker se nismo mogli od Vas vsi osebno posloviti, kličemo Vam tem potom jednim srcem: Hvala Vam srčna, nas dušni pastir, za vse nauke in ves Vaš trud, ki ste ga z nami imeli; dobro hočemo

Vaše zlate nauke ohraniti in po njih živeti. Boljšega plačila pa za to nimamo, kakor moliti hočemo za Vas! Vas pa prosimo, spominjajte se nas dobrotno pri daritvah sv. maše! — Hvaležni Majšperžani.

Od Sv. Ropertu v Slov. gor. Tudi Roperčan se mora vendar zopet enkrat oglasiti, mora pogledati v širen svet, mora se vzdramiti iz svojega dolgega spanja, mora pokazati, da še mu teče vroča kri po žilah in da še kali narodnosti niso popolnoma uničene. — Preteklo je že nekoliko let, kar je bilo ustanovljeno bralno društvo pri Sv. Ropertu. A komaj je bil k temu le temelj položen, takoj je bil že tudi tako izruvan, da se sedaj ne pozna več, ali je bilo kedaj tako društvo v tem kraju ali ne. — Kje je roperška inteligenca, kje ste kmeti in kmetice, mladeniči in deklice, po kojih žilah naj bi še vendar tekala kri narodne navdušenosti? Ali ste res tako zaspali, da vam ni več mogoče vzdramiti se iz dolgega spanja, ali vas tarejo druge težave in nadloge tako, da ste pozabili celo na narod? Ne, nikakor ne! Zaspali ste. Res je škoda, da si niste pred vašim spanjem postavili ur vzbudilnic, da vas vsaj nekoliko pomotijo v vašem spanju. — Vzdramite se, dan je že dolgo in se sedaj bolj potegujte za narod slovenski in njegove pravice!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so včeraj vsprejeli ogersko in avstrijsko delegacijo, ter izrekli, da se nam ni bati vojske. Predsednik naše delegacije je grof Franc Thun, ogerske pa grof Szapary. Proračun za skupne stroške je letos za pol milijona večji od lani in se ta znesek potroši za vojaštvo. — 1500 prusaskih dijakov je hodilo pred državni zbor kričat na čast Schönenerju in Wolfu.

Tirolsko. Na južnem Tirolskem so bile dopolnilne deželnozbornske volitve. Bili so izvoljeni sami taki Lahi, ki se ne bodo udeležili sej deželnega zbora, dokler južne Tirole ne dobé lastne samouprave.

Štajarsko. Naslednik deželnega glavarja grofa Wurmbanda bode grof Edmund Attems, sicer hud Nемеc ali štedljiv mož. — Nemški visokošolci so v Gradcu imeli veselico, pri kateri so peli veleizdajske pesmi. Veselica je bila nato razpuščena.

Koroško. Cesta iz Dravske v Zilsko dolino je bila otvorena vpričo Schmidt-Zabierow-a, kateremu so Nemci pri tej priliki spet preveč kadili. — Celovška kmetijska zadruga je vojaštvu ponudila oves in seno, ali ponudba se je žal, odbila.

Kranjsko. Pri dopolnilni volitvi v deželni zbor sta bila izvoljena namesto Kersnika Anton Klein in v vipavsko-idrijskem okraju Ivan Božič. Oba sta slov. liberalca. — Krščansko-socijalna delavska zveza v Ljubljani je imela ustanovni shod. Vrli možje so v odboru.

Primorsko. Laški učitelji imajo večinoma slike laškega kralja in kraljice po svojih sobah razobešene. Taki torej so! — V Trstu je začelo 83 voznikov konjske železnice štrajkati.

Hrvaško. Sodnijska obravnava proti 36 kmetom iz Sjeničaka, ki so tri uradnike ubili, se je že začela v Zagrebu. — Ker Madjari hočejo usiliti Rečanom ogerski civilnopravdni red, je odstopil reški župan Mayländer in 47 mestnih odbornikov. Rečani pa so sila razburjeni na Madjare.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so 10.000 frankov podarili za novo katol. cerkev v Cetinju. — V petek se je pol ure mudil

pri papežu nemški državni tajnik Bülow. — Otvorili so rusinski kolegij ali bogoslovsko solo, za katero so naš svetli cesar darovali 100 tisočakov.

Nemško. Nedavno so na južnem Kitajskem ubili nekaj nemških misijonarjev. Vsled tega je nemška vlada te dni poslala štiri vojne ladje z 1642 vojaki v luko Kiau - Čau v Rumenem morju, da dobi zadoščenje in tudi odškodnino od kitajske vlade.

Rusko. General Miljutin, bivši vojni minister, je oni dan praznoval 50letnico svojega službovanja. Car Nikolaj mu je pismeno častital. — V mestu Vilna je postal mestni predsednik neki katoličan. To je bilo dozdej nezaslišano.

Turško. V Mersini je turška oblast prišla in v Aleksandrijo odpeljala agenta Brazzafollija, ki je avstrijski podanik. Zaradi tega je naš poslanik Calice v Carigradu zahteval, naj se takoj odstavita dva turška uradnika, sicer danes zapusti Carigrad. Dve naši ladji sta že odpluli pred Mersino.

Kreta. Na tem otoku še ni miru in ga ne bode tako kmalu. Grki zahtevajo, naj se izselijo vsi Turki z otoka; zastopniki velesil vedno s Turki držijo, admirali velesil pa večkrat čista drugači sodijo o turški gnilobi.

Amerika. V Novem Yorku je postal župan van Vik. — Na Kubi so ustaši razstrelili zopet neko železnico in je bilo mnogo španskih vojakov ubitih. — V Braziliji in sicer v Rio de Janeiro je republikanska vlada izklicala vojaški sod in je dala zapreti več poslancev in drugih nevarnih oseb.

Azija. Punt v Indiji bodo Angleži kmalu udušili. Afridi so še bojda popolnoma osamljeni in se v kratkem udadó. — V Indiji še vedno razsaja grozna kuga. Mesto Poona je skoraj povsem izmrlo.

Za poduk in kratek čas.

Popotna pisma iz Dalmacije.

Na Adriji, avgusta 1897.

(Dalje.)

Kolikor se še spominjam, opisoval sem Ti v zadnjem pismu iz Spljeta razvaline mesta Salone. Danes le nekaj besed o zgodovini tega mesta. Kdaj se je Salona sezidala, o tem tudi zgodovina nima gotovih podatkov. Gotovo je, da je bilo to mesto rimska naselbina, ki se je večkrat v boj z Rimom zaplela. Ob času vojske Cezar-ja s Pompej-em potegnilo je s prvim, ter prisililo poveljnika Oktavija, da se je moral pomakniti nazaj s svojo vojsko. Leta 305. si je cesar Dioklecijan, že truden vladanja, to mesto izvolil za svoje bivališče, ter dal blizu Salone sezidati ono velikansko »Dioklecijanovo palačo«, o kateri sem zadnjikrat natančneje poročal. L. 535. so Salono Goti, leta 639. Avari razdžali. Prebivalci so zbežali na otoke, južno od Spljeta ležeče, pa se kmalu zopet vrnili, ter med zidovjem Dioklecijanove palače zavetje iskali. Od tega časa je poprej toliko slovito mesto Dalmacije začelo razpadati, se spremenilo v razvaline; še le l. 1815. začeli so izkopavati starine in to delo se v naših dneh kaj marljivo nadaljuje. Vlada tudi to podjetje vrlo podpira in upati je, da se v teku let — posestniki ondotni svoje posestvo precej visoko cenijo — še marsikaj zanimivega spravi na dan. Razven navedenih dveh cerkev se je do sedaj izkopal prostoren »amphiteater« t. j. gledališče, kopališča itd.

Ako se ne bi bilo prehitro zmračilo, obiskali bi še bili bližnjo vas Vranico, ki se imenuje zaradi čudne lege hiš: »Piccola Venezia«, pa morali smo biti zadovoljni s tem, da smo si jo ogledali od daleč pri solnčnem zahodu. Kakor smo si z malo nevoljo začeli ogle-

dovati razvaline salonske, bili smo čisto srečni in zadovoljni, ko smo se poslavljali od našega blagega spremljevalca in z veseljem smo se povračali nazaj v Spljet.

Le malo časa nam še je preostalo za razgledanje mesta, kajti ob 11. po noči je imela naša ladja odpluti naprej proti Zadru; torej na ladjo, bolje pol ure prej, nego par minut prepozno!

Na ladji je imel sicer vsak popotnik svojo sobico s posteljo, se ve da bolj kratko kot dolgo, posebno za človeka, ki meri par palcev več, nego navadni, vendar ustaja rad vsakdo na površju ladje; ter si ogleduje lepo razsvetljeno mesto, katero ima zapustiti. Vsak popotnik si poišče pripraven priličen stol, na katerem se da malo nasloniti in ako je treba tudi malo zadremati, zre tje proti nebu, občuduje ponočno lepoto, odgovarja na različna vprašanja popotnikov, da naposled ne vidi nič, ne sliši nič. Tako smo na ladji sladko spavali, dok ni enega za drugim zbudil poprej nam tolikanj drag gost, hladen veter. Ko se ob 3. zjutraj na svojem »prestolu« zbudim ter se oziram po svojih tovariših, opazim, da se je njih število že precej skrčilo, odšli so v svoje sobice; tudi jaz potegnem za njimi. Vendar solnčni vshod na morju občudovati, je več vredno, nego spanje, le kviško! — in zopet smo stali vsi na površju ladje, si voščili dobro jutro; vse je bilo zdravo in čvrsto — le ena sirotica je morala oddati morskemu betegu dolžni davek, drugi so se mu vsi srčno ustavljali.

Le malo časa še, in ladja se ustavi ob 7. zjutraj v luki glavnega mesta dalmatinskega pri Zadru.

(Konec prih.)

Smešnica. Dekla je pobila skledo. Gospodinja se zato močno jezi in pravi: »No, kakó si vendar mogla pobiti tako lepo skledo?« Nato zgrabi dekla drugo skledo, vrže jo ob tla, da se razleti na drobne kosce, in reče: »Mati, takole se je zgodilo!«

Razne stvari.

Domače. (Korni poveljnik), podmaršal pl. Succovaty se je sinoči pripeljal iz Gradca v Maribor, da si danes ogleduje tukajšnje vojaštvo in kadetno šolo.

(Pri mariborskih občinskih volitvah) v III. in II. razredu so zmagali Nemci, ki še niso pozabili, da so tudi Avstrijci. Gospodje Kralik, Frisch, Valenta, dr. Eduvard Glančnik, Havliček, dr. Čebul in enaki »ultra - Nemci« so »skoz padli«. Vsled tega današnja »Marburgerca« kar besni in sramoti mariborske Nemce kot največje bebe na svetu.

(Ptujski mestni očetje) so izrekli zaupanje Pradeju, Funkeju, Lecherju in Wolfu, nemškim kričačem v državnem zboru. Ptujsko mesto leze v dolgove, zato bi bilo pametneje, ko bi se ti mestni očetje bolj brigali za gospodarstvo, kakor za ropotarsko politiko!

(Iz Brežic.) Dne 16. nov. zjutraj je začelo goret pri mizarju Frideriku Medvedu. Njemu je zgorela hiša, sosedni Ani Jamnik pa gospodarsko poslopje s poljskimi pridelki vred.

(Izpit učiteljske usposobljenosti) so v Mariboru napravili gg. oziroma gdčne: Izabela Sieberer, H. Hribernik, Val. Kajnih, Frid. Kožuh, Karol Kveder, Jakob Preindl, Štefan Rataj, Leopold Viher, Viktorija Kautzner, Marija Vučnik, Izabela Sark, Ign. Kotschnigg, Fr. Posch, J. Roschker, Pavla Schnaubelt, Al. Weixler, Marija Graschitz in Marija Wresnig. Zadnji trije podučujejo slovensko deco, vendar so izpit napravili samo v nemščini.

(Francel Girstmayr), slavni ropotar v državnem zboru, je nedavno v Lipnici propadel pri dopolnilnih deželnozborskih volitvah, v ponedeljek pa v Mariboru pri občinskih. Tako torej Nemci vedno bolj spoznavajo Franclove zmožnosti. Zapomnimo si to prav dobro!

(Cerkvena glasba.) Missa in hon. Ss. Rosarii B. M. V. za mešan zbor s spremljavo orgelj zložil Ign. Hladnik op. 19, drugi predelani natis. Cena partituri in 4 glasovom 80 kr., posam. glas po 10 kr. Dobi se pri skladatelju v Novem mestu. Ko je ta maša izšla pred tremi leti v prvič, jo je kritika splošno priporočala kot lahko, melodijozno in za zборе po deželi kot nalašč ustvarjeno mašo. V drugem izdanju jo je g. skladatelj še bolj priprosto predelal, in maša je še bolj praktična in s tem še bolj priporočila vredna, in obeta biti najpopularnejša skladba našim zborom. Lahko se tudi poje z malim orkestrom 2 goslij, viole, violona, 2 rogov in basa, kateri glasovi se dobé v prepisu za 60 kr.

(Proč s trupom!) Dne 7. nov. je prinesel neki mož iz črešnjevke fare pri Slov. Bistrici zloglasnega »Delavca« v gostilno Sagadinovo v Sesterže. Gostilničar pa list vpričo gostov raztrga, ga v peč vrže ter reče, da v njegovo gostilno nima nihče tacega strupa nositi. Slava vrlemu možu, posnemajte ga gostilničarji!

(Iz Rajhenburga.) Umril je dne 15. nov. po dolgi bolezní v tukajšnjem samostanu trapistov p. Ant. Witz, oblat in tajnik. Rajni je bil blagega srca, vsakemu postrežljiv, posebno ubogim je rad pomagal s prošnjami pri preč. g. opatu. Naj počiva v miru!

(Pod dvema lepima, razločno slovenskima pečatoma). »Občinski urad Šent-Jurij na južni železnici« — »Občinski urad sv. Jurja na južni železnici« — izdane so dne 22. okt. t. l. »Delavske bukvice« za M. R. v nemškem jeziku! Podpisan je lastnoročno slovitega slovenskega trga slovenski župan dr. J.! — Kaj ne da, Slovan gre na dan!

(Pretep.) Na Martinovo so v Oplotnici ničvredneži iz št. - jungertske župnije poštenega, skrbnega fanta Sádkovéga Jožefa Stoklasa iz Málohorne z noži tako napikali in s capinom natolkli, da je vsled tega drugi dan umrl. Zakaj, nikdo prav ne ve!

(Požar.) V ponedeljek, dne 15. nov. popoldne pogoreli so v Spodnjem Koritnem, fare čádranske, trije posestniki. Zatrosil je ogenj bojda neki fantek.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Matija Kelemina, župnik v Št. Ilju v Slov. gor., je postal upravitelj dekanije jareninske. — Č. g. kaplan Franc Gomilšek je postal provizor v Jarenini in č. g. kaplan Anton Novak provizor v Majšpergu. — Č. g. Jakob Cinglak, provizor v Št. Lovrencu na Dravskem polju, pride za kaplana v Žalec; premeščeni pa so ti-le oč. gg. kaplani: Matej Osenjak iz Žalca v Ljutomer, Friderik Horvat od Sv. Martina pod Vurbergom v Jarenino in Anton Miklič od Sv. Frančiška na Dobrno. — V stalni pokoj je stopil č. g. Blaž Cilenšek, župnik v Majšpergu.

Društvene. (Gozdarsko društvo) pri Sv. Lovrencu v Puščavi skliče občni zbor v gostilni gospe Josipine Gassner v Spodnjem trgu, dne 21. nov. ob 1. uri popoldne se sledečim vspeodom: 1. Poročilo ravnateljstva o delovanju društva. 2. Prenaredba pravil v »Gozdarsko, gospodarsko in posojilno društvo«. 3. Razni nasvétí. Pri tem zborovanju se bodo navedle tudi lesne cene.

(Vabilo k zborovanju), katero priredi kmet. bralno društvo v Grižah, dne 21. nov. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih. Vzpored: 1. Govor dežel. živinozdravnika g. Jelovška o živinoreji. 2. Govor g. Kača o umetnem gnojenju. 3. Vpisovanje novih udov in pobiranje letnine. 4. Razni nasvétí. K obilni vdeležbi vabi uljudno odbor.

Iz drugih krajev. (Kanizijeve slavnosti na Dunaju) se je v torek zvečer udeležilo 7 škofov, med temi dva kardinala in naš mil. knezoškof, veliko odlične gospode ter do 5000 meščanov in kmetov. Blaženemu Petru Kaniziju, ki je pred 300 leti spisal katekizem, hočejo na Dunaju postaviti veliko jezuiško cerkev s samostanom.

(Za odpravo časniškega koleka) so sklicali socijalni demokratje več shodov, v zadnjem času tudi po Štajarskem, na katerih se je govorilo o tem zares perečem vprašanju v Avstriji.

(Roparji na Dolenjskem.) Okoli Novega mesta so se pojavili v zadnjem času roparji in tatovi, ki so vlamljali v hiše in odnašali denar, obleko in jedila. Okrajni glavar v Novem mestu je že dvakrat šel zasledovat te roparske družali v gozde in v Gorjance in je vzel seboj v ta namen orožnikov, kmetov in meščansko gardo.

(Stekel pes ugriznil sedem otrok.) Z Reke poročajo: Konjederec je ujel psa, kateremu se je poznalo, da je bil stekel. Žival je napadla na ulici 7 otrok. Oblast je odredila, da se vsi napadeni otroci nemudoma pošljejo v Pastérjev zavod v Budapešto in sicer na občinske stroške.

(Čuden puščavnik.) V nekem gozdu na Oger-skem je živel 30 let pod nekim starim drevesom čudak. Ta človek je bil oženjen, a izgubil je ženo in otroke in to ga je žalostilo tako, da je sklenil v puščavi živeti do smrti. Ta sklep je tudi izvršil in nedavno so ga našli mrtvega; bilo mu je 70 let, 30 let je preživel med živalmi; k ljudem v bližnjo vas je zahajal samo tedaj, kadar je bil lačen.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pové radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse šte. 1.

Loterijne številke.

Gradec 13. novembra 1897: 48, 79, 69, 86, 31
Dunaj » » » 40, 49, 30, 69, 55

Svilnati damasti 65 kr.

do 14 gld. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (okoli 240 različnih baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo **G. Henneberg** (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Klavir se proda po ceni zaradi pomanjkanja prostora.
Koroška cesta št. 54.

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti velike vojašnice (Ungarthor-gasse št. 6) zraven pošte,

trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberskega blaga, pisalnega in risalnega orodja priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd.

Zalogo raznih sedaj novo upe-ljanih pisank in risank, dobrih svinč-nikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, pe-resnike, črnilo, tablice, črtalnike, ra-dirke, krede, gobice, pušice in škatlje za peresnike, torbice, knjižice za be-ležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbor papirja in za-vitkov v mapah in elegantnih škat-ljah (kasetah).

Najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice. Velik izbor tint-nikov, albumov in okvirov za foto-grafije, spominice, žepne nože, moš-njice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejate se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z ve-le-spoštovanjem
Gornji.

Pri dobrem pastirju!

Otvoritev štacune!

Vljudno naznanjam, da sem v **Mariboru** odprl

štacuno manufakturnega in drobnega blaga

na **Tegetthoff-ovi cesti št. 23** (poleg hotela „Stadt Wien“).

Moje delovanje v tej stroki, moje znanje in poznanje ter moje zveze z naj-boljšimi tvrdkami mi dajo upanje, da bo imelo to podjetje tudi vspeh.

Ob enem priporočam, svojo bogato zalogo volnine za možko in žensko obleko, kakor tudi platna in perila po sistemu „Jäger“ in svilnatih robecev.

Prodajal bom po nizki ceni, skrbno in dobro postregel vsakemu. Zato pro-sim za naklonjenost in obilni obisk.

Z najodličnejim spoštovanjem

Henrik Schrey.

1-2

Pri dobrem pastirju!

V. Blankova

tiskarna, knjigoveznica, knjigarna in trgovina s papirjem

Glavni trg 6, **v Ptujju**, Glavni trg 6,

nasproti farne cerkve.

Eichmannove in drug. — Arnau na/A. — pisanke in risanke po original. tovarn. ceni.

Pisanke vseh vrst . . . 100 kom. gld. 1.50

Risanke „ „ „ 2.70

Bogata zaloga pisalnega papirja vseh vrst, pisalnega orodja, ploščic in peresnikov. Vse to se oddaja tudi na debelo. Nadalje se nahajajo v zalogi šolske in občinske tiskovine, šolske knjige najnovejših izdaj. (Prekupei dobijo 10% popusta).

— Prettenhoferjevi zvezki, —

à 10 listov, se oddavajo, dokler jih je kaj v zalogi, pod nakupno ceno 100 kom. za 1 gld. 30 kr.

☛ Cenilniki na zahtevo brezplačno. ☚

Priporočevaje svojo zalogo p. n. občinstvu, beležim

Z odličnim spoštovanjem

2-3

V. Blanke.

Naznanilo. 3-4

Dr. Franc Jurtéla

ima od danes naprej svojo odvetniško pisarnico v Ptuji, v novem hramu Posojilnice, Florijanske ulice št. 2. I. nadstropje.

Na Ptuji, dne 2. nov. 1897.

Organist,

dobro izurjen v orglanji in petji, išče službe, katero želi takoj ali vsaj ob novem letu nastopiti. Pripravljen bi bil tudi zraven prevzeti službo kacega pisarja ali podučevanje na glasovirji. Kdo in kje? pove upravnništvo tega lista. 1-2

Jedino pravi
Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja
v Pregradi

pri Rogatec-Slatini. Preskušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristneje, najreelneje in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in pljučne bolezni, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vrednejo ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prepupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštne povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 18-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

30 dni čas poskušnje.

5-letno pismeno jamstvo.

WERTHEIMOV
šivalni stroji.

Jako izv. čisto tiho šivajoč stroj za obitelji in za obrt.

Visok stroj za obitelji. glđ. 35.50.

Vsak stroj, ki se v času poskušnje dobro ne obnese, vzamem na lastne stroške brez zadržka nazaj.

Agentov ni, zato prodajam za polovico navadne cene najboljšo robo. Zahtevajte cenike in obrazce šiva.

Pošiljam na vse kraje cesarstva. — Zaboj zastoj,

Razpošiljatelj šivalnih strojev 4-4

Louis Strauss,

zalagatelj društva c. kr. državnih in železniških uradnikov in učitelj. semenišča. Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

V vsakem vsaki fari in po potrebi v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot 22

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

IVAN SCHINDLER
Lafajstovnik, izdelatelj in popravilnik

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

izdeluje in popravilnik vse vrste strojev in orodij

Ivan Schindler, Wien III. Erdbergstrasse 12.

Kako se napravlja Barthelovo apno za poklajo?

Napravlja se tako-le: V velikih kotlih se s parom odpravi lim iz kostij, ki se nato v veliki vročini sežgejo, zmeljejo in presejejo. Pri tem načinu izdelovanja postane apna klaja čista, bela in redilna, ker ima v sebi 40—45% fosforove kisline, ker se iz 135—140kg očiščenih kostij dobi komaj 100kg belega apna za poklajo.

Ni se pa obnesel stari način pripravljanja apna za klajo, pri katerem se je rabila apnenica in apnena kislina, ker je pri tem načinu bila potrebna tudi žveplena kislina, ki se pa ni dala popolnoma odpraviti iz apna za klajo, ampak je je ostalo v njem po 0.2—0.5%, vsled česar je živina prej shujšala, kakor si opomogla.

To apno za poklajo ima tudi samo 28—32% fosforove kisline. Zato je goljufno, ako brezvestni fabrikantje in agenti kot apno za klajo prodajajo neko tvarino, ki ni nič drugega, nego zamlete kosti brez lima. Kupec se s tem oškoduje dvakratno: preplača slabo, dostikrat celo škodljivo poklajo.

Ponujam 6-12

pod zanesljivo pošteno postrežbo popolnoma friško blago: kavo, kilo po glđ. 1.20, 1.30, 1.40 itd. rosine, evebe, vamberle, rožiče, orehe, lešnike, mandeljne, pinole, češple, fige, citrone in arancine, kakor tudi izvrstnega čaja, ruma, čokolade, olja in parno pšenično moko.

Milan Hočevar, Celje, glavni trg.

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok neprežečno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Veledenjeni gospod lekarnik!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznanec. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S poštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se torej, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zamotek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.